

binare de a fi alesu deputatu, are a renunția la misiunea de comisariu, — si colegiulu 'si va alege unu presiedinte ad hoc, care va indeplinii agendele comisariului consistorialu.

D.

De ore ce cestiunea diurnelor deputatiloru la sinodele si congresele noastre nu s'au potutu regulá anca in modu definitivu prin sinodulu archidiecesanu, si fiindca din colectele incurse in urm'a cerculariului de aici ddo 5 Februariu a. c. Nr. 5750/1877 Plen. nu s'au potutu acoperi nici spelele deputatiloru dela sinodulu archidiecesanu din anulu acest'a: consistoriului nu-i remane alt'a, decâtu a se folosí de usulu de pona acum, si a apelá si de asta-data la bunulu simtiu alu crestiniloru nostrii, poftindu-i ca dupa potintia se contribue atátu dela sine catu si din ladile bisericiloru spre scopulu acoperirii speselor deputatiloru din archidiecesa la congresulu nationalu bisericescu din estu anu. Aceste colecte suntu a se asterne prin oficiele protopresbiterale la epitropia archidiecesana celu multu pona la finea lui Septembrie a. c.

Cu acésta ocaziune oficiele protopresbiterale suntu insarcinate a trimite cu *tóta possibili'a grabire* acestu cerculariu la fiesce-care oficiu parochialu din tractulu seu pentru publicare si efectuarea celoru prescise; spre care scopu se trimite de aici unu numeru corespundietoriu de copie; éra pl. t. comisari consistoriali suntu poftiti a primí si implini missiunea cu reflexiune si la instructiunile speciali, ce voru primí de aici, avendu a-se pune la tempulu seu in raportu cu consistoriulu archidiecesanu.

Aducendu aceste la cunoscintia iubitului cleru si poporu din archidiecesa nostra, consistoriulu esprima dorintia: cá clerulu si poporulu se caute a fi reprezentatu in congresulu nostru nationalu bisericescu de barbati nostri cei mai maturi si luminati si cei mai devotati binelui publicu, pentru-ca se contribuie din tóte poterile loru la binele si progresulu bisericeii noastre.

Sibiin, din sedintia plenaria a consistoriului archidiecesanu tienuta in 18 Augustu, 1877.

Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu.

Resbelulu.

*Sibiin, 24 Augustu
5 Septemvru.*

Turcii se grabescu, pâna a nu sosí gardele rusesci pe câmpulu resbelului, a rupe lantiulu, ce l'au intinsu rusii dela Rasgradu pâna la pólele sudice ale Balcanului (Sipc'a) si de aci prin váile riuriloru Osem si Vidu pâna la Nicopolea. In diu'a din 18/30 Augustu s'a incercatu in 13 locuri, Suleiman-Pasi'a la Sipc'a, Mehemed-Ali-Pasi'a la Rasgrad si Osman-Pasi'a la Plevn'a a strabate lini'a rusésca.

Suleiman-Pasi'a s'a intorsu cá la tóte atacurile sele numeróse asupr'a defileului dela *Sipc'a* cu mari perderi si fára a dobandi vre-unu resultatu. Óstea lui care a luptatu cu mare bravura si care a lasatu multi ómeni in stâncile Balcanului, stá astadi sdruncinata totu acolo unde a fostu in 9/21 Augustu.

Mehemet-Ali-Pasi'a a intreprinsu in 18/30 Augustu dóue atacuri. unulu cu 3 divisiuni asupr'a generalului rusescu *Leonoff*, care éra postatu cu o brigada la *Sadin'a* lângu riulu Lom (nu departe Rasgradu); alu doilea cu 8 bataliuni din fortarétia *Rusiucului* asupr'a positiuniloru rusesci la *Kardikoi* (unu satu pe drumulu dela *Rusiucu* la *Osman-Bazar*). Ataculu asupr'a generalulu *Leonoff* l'a condusu insusi *Mehemet*. Lângu satulu *Karahassankioi* (pe malulu dreptu a riului Lom) a avutu locu intre cele trei divisiuni ale lui

Mehemet si intre brigad'a generalulu *Leonoff* o lupta crancena. *Leonoff* dupa ce a luat de síese ori din mânile turciloru satulu *Karahassankioi* si au resistatu 12 óre atacuriloru turcesci, s'a retrasu pasiu de pasiu si a ajunsu sér'a la 8 óre in positiunea sea principala, astfeliu se telegraféza din *Gorni-Studen*, cuartirulu generalu rusescu. Va sa dica, rusii au fostu batuti si s'au retrasu pe malulu stângu a riului Lom. Remane o enigma, cum rusii, cari dispunu pe câmpulu resbelului de ostiri cu multu mai numeróse, decâtu turcii, opunu atacuriloru turcesci trupe totu prea putiene si remánu batuti.

Ataculu garnisónei din *Rusiucu* nu a avutu nici unu succesu si dupa o lupta, purtata din ambele párti cu puteri egale, turcii s'au retrasu iérasu in fortarétia.

Cu mai putienu norocu a luptatu de asta data *Osman-Pasi'a*, totu in acésta di la *Pelisiatu* (nu departe de *Plevn'a*). De-si ataculu a fostu intreprinsu de 25,000 turci si inainte de amédi decisiunea bataliei siovaia, totusi au succesu rusiloru a impinge pe *Osman-Pasi'a* pâna la *Plevn'a*. In diu'a urmatóre, 19/31 Augustu, elu a atacatu de nou positiunile rusesci si fu iérasu batutu.

Aici la *Pelisiatu* s'au luptatu in rendu cu rusii si *románii*. Ne lipsescu inca detailurile despre acésta lupta. Dealtmintrea acésta n'aru fi ciocnirea cea dintáiu a turciloru cu *románii*. Divisiunea IV romána, situata la malulu riului *Vidu* a avutu dejá cu 2 dile mainainte o lovire cu cerchesii turcesci. *Románii* s'au luptatu cá voinicii: 21 au remasu morti si 63 râniti.

Telegramel de astadi de pe câmpulu resbelului ne anuncia in modu oficialu din *Gorni-Studen* cu datulu 4 Septembrie, ca **rusii a luat cu asaltu Lovcea (Lovatiu)**. Detailuri lipsescu inca. Prin luarea cetátiei *Lovcea*, óstea lui *Osman-pasi'a* este incungjurata de trei párti, cátra nordu de divisiunea IV romána sub *Anghelescu*, de cátra nord-ostu de armata ruso-romána sub *Carolu I* si cátra sudu de armata rusa. *Lovcea*, situata pe malulu stângu a riului *Asm'a* incuie lui *Osman-pasi'a* drumulu la *Sofia*.

Totu astadi ne anuncia telegramulu ca rusii au luat *Suhum-Caleh*, unu satuletiu, la tiermurile *Marei-negre*. *Suhum-Caleh* n'are nici o insemnatate strategica.

Despre lupte dela *Sipc'a* cetim in „*Rom.*“ urmatórele detailuri interesante:

La 21, la 7 óre diminetia, turcii au atacatu fára veste si cu mare furia anteposturile rusiloru, in defileulu *Sipka*, si au ocupatu trei positiuni dinaintea redutei, zidita chiaru de turci la retragerea loru. Defileulu éra pazitu de regimentele *Orlofski* si *Debrinsk* sub comand'a generalului *Dorojiski*.

Dupa o lupta inversiunata, rusii au reocupatu positiunile perdate. Dupa amédi turcii au mai facutu dóue asalturi, dar fára nici unu resultatu.

In totu cursulu dilei de 22, lupt'a a fostu neintrerupta si inversiunata. Minarea, de care crediu ca ati aflatu, éra facuta cu dinamita. In cursulu acesteii dile, turcii au ocupatu dóue redute si in timpulu noptii rusii au tramisu la generalulu *Radetzki* spre a 'i cere ajutore. Acest'a se aflá la *Ternov'a* si i-a rugatu sa se tina tare pâna va soși.

Rusii resistara de minune, de si perdeau pe fia ce óra din teremu. La 4 óre sosí generalulu *Radetzki* cu tóta divisiunea. Elu gasí regimentele din defileu prapadite, scóse din positiunile loru si in retragere, fiindu urmarite de turci, cari inaintau mereu.

Generalulu *Radetzki* reusi a 'i respinge in desordine pâna la satulu *Sipka*. Unii spunu ca 'i aru fi alungatu chiaru pâna la *Kazánlik*.

La 23 desu de diminetia, turcii facu-

sera trei redute la drépt'a; *Radetzki* nu indrasní sa le atace.

Diu'a de 24 a trecutú fára lupte insemnate.

La 25 sosindu regimentulu alu 9-lea din divisiunea II, rusii au inaintatu prin padure si au luat cu asaltu redutele dela amendóue flancurile.

Oficiarii, cari comandau ataculu la redut'a din centru, au tramisu dupa ajutore, de cari mai aveau nevoia, si cari sosira si intrara cam in confusiune in lupta. Turcii 'i respinsera si pe acesti'a, de óre-ce primiau ajutore pe la spatele fortietorulu loru.

In timpulu noptii de 25 spre 26, turcii ocupau unu délu in forma de sea in apropiare de drumulu pe unde comunicau rusii. Acésta positiune fusese neglijata de Rusi. De aci Turcii trageau asupr'a careloru cu munitiuni si provisiuni.

Radetzki, cu tóte ajutorele ce primise dela *Mirski*, n'a pututu scóte pe turci din positiunile loru. Remase dar' in defensiva pâna sa 'i sosésca ajutore nóue. Anca doue regimente sosira fára întârdiare.

Trupele turcesci aflate aci sub comand'a lui *Suleiman* se crede a fi de 60 mii ómeni. Perderile, pâna in acestu momentu se crede ca nu erau mai putine de cátu 12,000 de ómeni morti si raniti de amendóue partile.

Infectiunea produsu de cadavrele neingropate, éra nesuferita. La *Gabrova* n'au fugitu locuitorii cum se dicea; acestu orasiu e plinu de raniti.

Generalulu *Derojenski*, care comandá întâia espeditiune contr'a *Sipcei*, a fostu ucisu. Generalulu *Dimitroff*, siefulu statului-maioru alu generalulu *Radetzki* si unu altu generalu de artilaria suntu greu raniti.

Adolfu Thiers, fostulu presiedinte alu republicei franceze, a muritu in 3 Septembrie st. n. Mórtea acestui barbatu de statu, de o directiune politica de unu egoismu pronunsiatu francesu (contr'a unitatíei Italiei si Germaniei) va avé cu tóte aceste urmári in *Francia*. Elu a fostu pâna in momentulu din urma unu oponentu alu regimului lui *Mac-Malon*.

Correspondentulu nostru ne dá indigitári fórté momentuóse despre situatiune in urmatórele:

Budapest'a, 2 Septemvru.

Veti fi aflatu din diurnale despre caletori'a Imperatului la *Casiovia* spre a fi de fatia la manevrele de acolo pâna cam pe la 13 l. c.

Nu e vorba, M. S. se bucura de o mare popularitate in *Ungaria*, cá si dincolo de *Lait'a*, pâna in paturile cele mai de josu a le poporulu. Déca venirea séu trecerea M. Sele este caus'a unoru manifestári, nu este cauza a deduce din aceste alt'a, decâtu ca monarchulu este iubit egal in tóta intinderea imperatiei.

Altfeliu este cu archiducele *Albrecht*. Si este altfeliu, pentru-ca elu este unu feliu de programa in imperatia.

De aceea ve comunicu ca unu incidentu altmintrea neinsemnatu, a atinsu fórté neplacutu in anumite cercuri. Incidentulu este unu incendiu togmai la cuartirulu pregatitu pentru archiduce in *Czegled*, acum cându se asteptá sa fia de fatia la alte manevre, mi se pare, de cavaleria. Nu se scie cum s'a escatu foculu: póte sa fia o intemplanté cá tóte intemplantéle de felulu acest'a, cu tóte aceste, astadi si o intemplanté pentru ómeni simtitori creaza situatiuni penibile.

In dile cum suntu a le noastre, suntu aplicati ómenii a face din nimicuri deductiuni cu caracteru de inalta politica.

Pe ici, pe colea, se sioptesce ca „*politica*“ expansiva in dosulu *Dalmatiei*, reprezentata ani terti de junele archiduce *Salvatoru*, atribuita archiducelui *Albrecht*, inca nu este data uitárei. Unii adangu ca monarchi'a nó-

stra trebuie sa se separeze din aliantia celoru trei imperati.

Espressiune s'a datu acestei directiuni politice, atátu in pressa cátu si in adunári, din destulu. Erá si este de prisosu a se cautá espressiunea si in ale intemplantérei.

Cu vre-o câte-va septamáni mai nainte opusii aliantiei pareau a fi perdutu totu terenulu. Evenemintele din urma de pe câmpulu resboiului au schimbatu situatiunea. Cu tóte aceste cu siguritate totu nu póte dice nime-ne ca mergemu pe cararea cutare.

Organulu Nr. 1 alu ministeriului nostru de esterne se clatina de vre-o câte-va dile si nu apera siguru nici aliantia nici nealiantia. O face acésta pentru de a se invalú oficiulu de esterne in nuori, cá odinióra *Joe*? La tóta intemplantérea unu motivu trebuie sa aiba. O batalia decisiva, credu multi, pe câmpiele *Bulgariei*, are sa imprascie nuorii si sa vedemu limpede cararea pe care umbla oficiulu de esterne.

Póte ca acestu din urma ochiesce câte odata si spre apusu, spre *Francia*, unde togm'a se petrecu lucruri momentuóse. Se póte ca sfersindu-se in *Francia*, ceea ce nu e asiá in graba de crediutu, lucrurile fermentatiunei de astadi, sa aduca o nóua constelatiune politica. Nu trebuie uitatu ca cu tóte aceste constelatiunea este fórté dependentu dela cele ce se voru petrece in *Bulgaria*.

Esista dara o actiune, inse o actiune fórté consumatóre, in ministeriulu nostru de esterne. Nu scim inca in care directiune, si tocm'a nesciintia acésta, consuma puterile diplomatiloru nostri, si a-siu adauge si creditulu aliantiei noastre. Actiunea, dupa cátu sun informatu, si dupa cum póte vedé ori-cine tientesce departe preste fruntariile monarchiei.

Déca veti ceti cu luare aminte unu articulu in „*P. Ll.*“ nrulu de astadi, intitulatu: „*Aus Románien*“, veti observá cátu departe mergu si de ce natura suntu combinatiunile cele ambigue a le diplomatiei din piati'a balului din *Vien'a*. Esemplulu 'lu avemu inaintea ochiloru. *Románii* „cei ticalosi, selbateci etc.“ de alta-data si vrednici numai de cnut'a. cárei 'si oferescu spatele“ astadi suntu „unu poporu, care a facutu progrese admirabile, intr'unu timpu relativu fórté scurtu, ei au doveditu ca intre toti crestinii din orientu au cea mai mare capabilitate de cultura si de o missiune de cultura“.

Testimoniulu acest'a nu e pusu numai asiá de dragulu *romániloru* in organulu Nr. 2 alu oficiului de esterne. Dintr'ensulu se vedu tendintie de a scóte si pe *románi* din ogasi'a loru politica de astadi.

Se va prinde ce-va in rociu? e greu de crediutu. Astadi prindu numai cei cu o politica hotarita.

Románii suntu astadi pe malulu dreptu alu *Dunarei* cu armele in mâna. Ei facu isbândi pe câmpulu de lupta pentru crestinismu si civilizatiune. Ei nu se léga de sórtea siovaitoriului.

Si au tóta dreptatea; cáci nici diplomati'a européna in totalitatea ei, ese compani'a cum va esi, nu credu ca va mai spriginí barbarismulu mahomedanu.

Politica expansiva atunci aru fi fostu mai buna decâtu siovaielele intre cochetári cu turcii.

Cele interne dormu deocamdata la umbr'a sgomotului politiceii esterne. Causa destula de a nu scrie nimic'a despre densele. Cu petrecerile de dumineca, cu meetingurile, nu perdu scumpulu tempu.

õ.

La cestiunea infiintárei fondului preotiescu din dieces'a Aradului.

Un'a dintre celea mai frumóse si sublime insusiri ale omului, este intentiunea respectivelu ambitiunea: de a face mai multu decâtu ce-i este detorintia chiamárei, adeca a staruí, cá avendu modru si mijlóce, sa imiteze

pre cei ce odinora prin fapte folositoare binelui comunu, a natiunej, bisericiei si credinciosiloru ei, — si-au facutu numele *nemuritoriu!*

O asemenea intentiune si ambitiune nobila, de a emula in fapte bune si staruinte folositoare sortiei preotimei nostre, o amu vediatu esprima in literale pastorali ale parintelui episcopu diecesanu alu Aradului *Ioanu Metianu*, dela 9 Iunie, a. c. Nr. 1410, prin care statutele fondului preotiescu, pentru ajutorarea preotiloru, veduveloru si a orfaniloru loru, intarite de consistoriulu eparchialu se punu in executare.

Nu incapa nici o indoiela ca scopulu acestei intreprinderi este forte nobilu si salutariu. Cine cunoaste positiunea critica a preotimei nostre ortodoxe din intraga provincia metropolitana, mai vertosu in celea ce privescu „*dotatiunea*“ neregulata inca a ei, si greutatile ce le intimpina fia-care preotu la incassarea competintieloru, acel'a negresitu trebuie sa recunoasca: ca starea materiala, adeca subsistinta preotimei nostre preste totu, numai si numai prin crearea unui fondu de ajutor se pote imbunatati; nu altcum si starea cea durereroasa a veduveloru preotese si a orfaniloru, — remasi dupa mortea preotiloru — ier' numai din isvorulu acestui fondu se pote alina.

De aceea, incatu privesce necesitatea, scopulu si folosulu acestei intreprinderi nobile, nu mai pote ave nime nici cea mai mica dubietate; ma din contra ori care fiu credinciosu alu bisericii nostre dreptmaritoare ortodoxe, fia acel'a *clericulu* ori *mirenu*, — va salut'a cu viua bucuria, acesta intreprindere, va aprecia din inima parinteseile intentiuni ale *iniciatorulu* ei, adeca ale capulu diecesei, caruia cum se manifesta — i jace la inima imbunatatirea sortiei clerulu, pre care prevedintia l'a incredintiatu archipastoriei lui.

Candu inse se recunoaste si constata in celu mai necontestabilu modu momentuositatea si meritulu acestei intreprinderi sublime ce se atribuie in prim'a linia *iniciatorulu* parinte episcopu, condusu de insulfetire ca se faca *lucruri mari* si multu folositoare clerulu, ca asiá apoi sa-i remana *numele nemuritoriu* la posteritate — atunci cauta sa tienemu contu si de modalitatea ce s'a observatu cu privire la mijlocele materialu luate la crearea fondulu din cestiune; sa tienemu contu de procederea urmata la facerea si statorirea statuteloru si sa vedemu incatu intreprinderea corespunde si in esentia si in forma adeverateloru principie fundamentali si practicabile chiaru in folosulu scopulu atientitu; sa vedemu si sa constatamu fara scrupuli si nepreocupati: deca ore si realizarea intreprinderi corespunde modalitatiei procederei ce s'a urmatu?

Amu cetitu cu multa atentiune statutele fondulu preotiescu publicate in nr. 63 si 64 ai acestei pretiuite foi; amu cetitu si „*Reflessiunile*“ ce le-a facutu corespondintele X in nr. 63 asupr'a defecteloru si inconvenienteloru — constatate cu privire la statorirea respective luarea mijloceloru materialu din fondulu asiá numitu „*clericulu*“ comunu dieceseloru de *Aradu* si *Caransebesiu*; dar' mai vertosu amu cetitu si consimtescu intru tote cu obiectiunile respective critica ce o facu dlu X asupr'a „*neintervenirei*“ si „*eschiderei*“ factoriloru *mireni* la acest'a intreprindere de cea mai mare pondrositate pentru esistinta preotimei nostre.

Voiamu sa me ingagiez atunci de locu la discussiunea cestiunei atatu de vitali, ca prin unele observari purcese din adeverat'a cunoscintia de lucru si basate pe esperintie sa intregescu „*Reflessiunile*“ obiective ale dlui X pentru mai bun'a orientare a publiculu cetitoriu si in interesulu adevetului necontestabilu; dar' pana sa-mi procuru datele positive despre genu-

in'a destinatiune a fondulu asiá numitu clericulu, ce se pretinde a fi numai alu preotiloru si la care „*adunarea preotimei din dieces'a Aradului*“, in frunte cu parintele Episcopu, — croindu statutele — au denegatu mireniloru dreptulu de inriurintia si de dispunere, dlu *Vasilu Belesiu*, in calitatea sea de notariu alu comit. fond. suprinsa publiculu cetitoriu cu „*Deslusiri*“ la susu-amintitele „*Reflessiuni*“, cari desluciri se publicara in procsimulu nr. 65 alu „*Tel. Rom*“ si prin cari deslucitoriu se opintesce a justifica procederea unilateralu si inconvenientu a onoratei „*adunari preotiesci*“ creatoria de fondu si decretatoria de statute, — fara consultarea si participarea mireniloru!

Fiindu-ca dar' cestiunea fondulu preotiescu a provocatu divergentie de pareri, acum dupa ce treb'a sa precipitatu si ispravitu, adeca dupa ce „*statutele*“ suntu deja aprobate de consistoriu si executarea loru e pusa in lucrare, s'aru pare, ca ori-ce discussiune ulterioara in acest'a privintia n'aru mai folosi intru a repara inconvenientulu; inse treb'a nu sta asiá precum ni-o presinta dlu *Belesiu* in deslusirile sus-atinse.

Nu unulu ci multi credu a fi observatu in dieces'a Aradului, ca de unu timplu, tendintia de susu dela capu merge spre desbinarea si separarea credinciosiloru. Indoiiele disparu candu omulu cetesce in modu autenticu si autoritativu din ultimulu pasagiulu „*Deslusiriloru*“ publicate in nr. 65 alu „*Tel. Rom*“ ca „*cine s'aru simti nedreptatitu prin dispositiunile statuteloru fondulu preotiescu, deca este preotu are cuventu si se pote presentu cu riflessiunile sele la adunari generali ale preotiloru; ier' deca este „mirenu“ de pace preotiloru, sa-si caute ei de trebile loru!*“

O idee, unu principiu de totu gresitu. Nu se cuvine, nu ne pote fi spre folosulu acestu spiritulu de casta. Infintiarea fondulu preotiescu in dieces'a, prin intervenirea si influintiarea capulu trebuiá sa se faca si desbata in *contielegere reciproca cu mireni* si atunci nu se dá cauza la banuele, temeri — complicari.

Nu e „*crima*“ cum o poreclesce pe nedreptu dlu asesoru-referente si not. com. fond. destinarea mijloceloru din fondulu „*bisericescu culturalu*“, cum cu dreptu cuventu l'au caracterisatu sinodele eparchiali de estu-timplu, destinarea spre scopulu de provisiune pentru preotii neputinciosi veduvelu si orfanii lpru, — dicu nu e *crima* si acest'a nici n'a pretinsu nime; dar' e unu *inconveniente*, si chiaru nedreptate.

Caute si cetesca ori-cine actele oficiose privitorie la infintiarea metropoliei nostre nationali, — procurasi-le din tipografi'a archidiecesana, acolo in protocolulu siedintiei a VI ce o a tienutu *scopulu reprezentativu alu româniloru greco-orientali la Carloveti*, sub presiedintia fericitulu archiepiscopu si metropolitu *Andrei baronu de Siagun'a*, in 5/17 Martiu 1865, — va vedé la pagin'a 45 inclus. 69 sub VII si VIII, „*Disertatiunea lui Siagun'a*“ despre destinatiunea cea adeverata originala a *fondulu clericulu* carea este espresu pentru scopulu, de a *procuru* si *prestá* mijlocele spre infintiarea si sustinerea instituteloru clericale in dieces'a.

Acestu fondu s'a fundatu mai intaiu in anulu 1749; — atunci din contribuirile benevole ale metropolitulu si ale unoru episcopi, apoi din partea unoru manastiri, a unoru comune, preoti si *privati*, (adeca si mireni) mai apoi inse si anume dela anulu 1769 incoci fondulu acest'a s'a totu sporitu si maritu din contribuirile crestiniiloru in introdusulu discu (tassu) alu doilea ce se pora in biserici prin epitropi; care fondu la 31 Octobru 1863 ave unu capitalu consideralu de 1,256,314 fl. v. a. *ca comunu* atunci.

Cea mai noua destinatiune o statorira competentele sinode eparchiali

din *Aradu* si *Caransebesiu*; caute ori-cine actele si conclusele concerninti, studieze-le bine si se va convinge: ca fondulu de sub intrebare creatu din contribuirile tuturor credinciosiloru clericali si mireni, — ba in urma dela 1779 pana la despartirea ierarhica incoci sporitu mai numai din denarii mireniloru ce i punu in disculu alu 2-lea, — nu este „*intregu*“ ma nu este de felu pentru preoti in propriulu intielesu, ci este pentru *cultura bisericesca seu confessionalu a filoru poporulu!* „*Ceea-ce difere totalminte de provisiunea materiala a preotiloru.*“

Eata inconvenientulu si chiaru nedreptatea!

Incatu pentru tacsarea, pedepsirea cu câte 200 fl. in folosulu acelui fondu, a clericiloru ce se voru casatori cu fice de nepreoti, acest'a idee inca este de *casta*, involvandu unu privilegiu si respective separatismu. Lumea de astadi cea culta si luminata va trebui seu sa rida, seu sa compatimesca pre auctorii si sustinetorii ei, adeca spiritulu inteligintiei nostre clericale.

Puna ei acesta idee la sufragiulu lunei neprocuate, si se voru convinge ca va fi condamnata.

Eata caus'a pentru carea a trebuitu sa reclamamu in contra procederei unilateralu separatistice si mai vertosu in contra atacarei arbitrare a fonduriloru comune.

In fine dupa tote acestea stimabili cetitori ai „*Tel. Rom.*“ si mai vertosu cei interesati deadreptulu din diecesele *Aradu* — *Caransebesiu*, — cu dreptu cuventu voru dori sa auda o parere serioasa: ca cum s'aru pote totu-si repara „*inconvenientulu*“ comisu la votarea statuteloru din cestiune?

De-si dar' „*Deslusirile*“ dlui *Belesiu* denega *mireniloru* amesteculu in treab'a fondulu preotiescu, credu totu-si a intimpina consentimentulu celoru interesati in cauza, deca-mi esprimu intr'acolo parerea individuala: ca fiindu vorb'a despre atacarea unui fondu respective *abateru dela destinatiunea propria* a lui si despre ingerintia incompetenta a unei corporatiuni clericale improvisate cu eluderea reprezentantiloru mireni ai poporulu, — o abateru ce involva ignorarea concluseru sinodulu generalu tienutu in *Carloveti* la 2/14 Martiu 1865 precum si a concluseru sinodeloru eparchiali concerninti de *Aradu* si *Caransebesiu*; apoi fiindu-ca consistoriulu diecesanu din *Aradu*, ca organu executivu alu sinodulu eparchialu trecendu preste sfera competintiei ce i-o prescrie statutulu organicu, adeca a dispune in afaceri de bani numai intre marginile bugetulu, — a aprobatu statutele, — sa se staruiesca ca cestiunea acest'a a fondulu preotiescu, incatu privesce destinarea mijloceloru din „*fondulu clericulu comunu*“ sa se resuscite la procsimulu sinodu deliberarii lui competente.

Pana atunci inse aru fi de doritu si forte consultu, ca venibil'a adunare preotiesca si respective comitetulu executivu, in interesulu pacii si alu bunei intelegeri sa tienu in suspensu efectuirea lucrarei facute pe intregulu, recunoscandu ca grab'a strica treab'a!

La apostrofarea, ce o face dlu *Belesiu* ca de incheere: ca „*cine-si varsa pung'a pentru vre-unu fondu, precum a facutu si preotimea din dieces'a Aradului, are si dreptu sa dispuna cubanii sei prin statute, asiá cum crede de bine*“ — in chieiu si eu cu *reflessiunea*: ca dá asiá, tocmai asiá este, ca fondulu ce si l'au creatu adunarea preotiloru din dieces'a Aradului cu parintele episcopu in frunte si cu *eschiderea* si ignorarea mireniloru, nu represinta numai contribui din pungile proprii ale dispunatoriloru, bunaora din prisosulu beneficieloru episcopesci protopopesci si preotiesci, — precum era cu cale sa fia deca au ignoratu pre mireni, — si apoi vorb'a este, ca S. Sele n'au pregetatu a se atinge de unu

fondu comunu, creatu mai numai diu pungile mireniloru, a dispune despre elu fara a consulta pre cei ce si-au versatu pungile in elu! Eca inconvenientulu constatatu chiaru prin logic'a si argumentulu dlui *Belesiu*, care se pare a fi uitatu acsiom'a ca „*frate de frate dar' branza e pe bani!*“ Face-ti fondu fara de noi, dar' numai din pungile vostre, si ve damu buna pace!

Lasati fondurile neatacate caici vai cu cate lupte si greutati le-amu potutu smulge din manile serbiloru, de care idee nu aveti!

Unu mirenu din dieces'a Aradului

Corespondentie.

Sibiu, in 4 Septemvre 1887.

Domnule Redactoru! Precum Ve este cunoscutu Dumineca in 2 Sept. a. c. s'a tienutu a VI-a adunare gen. cerc. a despartimentulu III-lea alu Asociatiunei transilvane in orasiulu *Ocn'a*. — Acesta adunare a fostu, cu esceptiunea româniloru din numitulu orasiu, slabu cercetata, caici inteligintia romana din Sibiu, dimpreuna cu subcomitetulu — afara de directoru si actuariu — a escelatu prin absentia tocm'a in numita Dumineca, in alte Dumineci i vedi in *Ocn'a* cu gramad'a, asemenea n'amu vediatu nici unu preotu seu invetiatoriu din giuru, dintre dnii din Sibiu a fostu numai cons. E. Macelariu, adv. I. Pop'a si N. Simtionu de fatia. Amu ajunsu tempulu, candu damele se interesaza mai multu decatu barbatii, caici ele au fostu reprezentate prin dnele Iudit'a Macelariu, Mari'a Hani'a si Agnes Pop'a, — prin dsioarele Constantia Tobias, Mari'a Onitiu, Elen'a Adamoviciu si Mari'a Bologa; — trebuie sa regretamu acestu indiferentismu alu publiculu sibiianu la o adunare dinaintea usiei, si in unu locu, unde e de regula tota ver'a. Unu membru din comitetu, — romanu mare in curtisare — a venitu numai dupa amedi, post festum et factum, cu trenu de plaisir, dicendu ca asiá e „*nobel*“.

Premiendu acestea, observu ca dupa sant'a liturgia s'a inceputu siedintia la 10 ore cu o cuventare destulu de potrivita din partea directorulu dnulu *Ioanu Hani'a*, nemijlocitu dupa acest'a s'au alesu o comisiune de 3 pentru inscrierea membriloru si incassarea tacselor, — rezultatulu a fostu neinsemnat'a suma de 27 fl. 58 cr. si 15 franci in auru dela dlu prof. I. Hentiescu.

Actuariulu Dr. *Olariu* cetesce raportulu comitetulu, alu cassariulu si proiectulu bugetulu pe an. 1877/8. Acestea se iau spre placuta sciintia. Venindu la ordine alegerea membriloru comitetulu pe trieniulu urmatoriu directorulu prot. I. Hani'a dechiaru ca nu mai pote primi postulu acest'a sub nici o conditiune, si rogarea dlui *Predoviciu* si *Hentiescu* in numele adunarei remase fara rezultatu, adunarea votandu deci dlui protop. I. Hani'a multiamita protocolara dupa o scurta desbatare, alege pre prot. I. V. *Russu* directoru, er' in comitetu s'au realesu de membri ordinari dnii I. Popescu, V. Romanu si Dr. N. Olariu, mai departe s'au alesu la propunerea cestui din urma de membri ordinari: I. Mihaltianu N. Petrescu si E. Brote, suplenti: Dr. P. Barcianu, Dr. I. Moga, G. Brateanu, P. Ciora, M. Boieriu si D. Comsi'a.

Totu la propunerea numitului se determina locul adunarei generale venitoare *Sacelulu*, er' diu'a *Dumineca* dupa S. Petru.

In fine siedintia se termina la 1 ora, cu o cuventare potrivita din partea directorulu, si de multiamire din partea orasiulu *Ocn'a*.

Nemijlocitu dupa acest'a s'au intrunitu vre-o 30 de persoane la prandiu arangiatu, unde s'au tienutu diferite toast, intre care cu mai multu

umoru si mai obiectiv cu alta data alu dlu avocatului I. Pop'a, despre „ide'a decentralisării“, dovedindu ca aici s'a aretatu cea mai stricta concentrare, căci dupa alegere a fostu unu singuru membru alu comitetului de fatia!

Finescu Dle redactoru! cu speranti'a, ca românii nostri din Sibiu la viitoarele adunări voru dá mai bunu esemplu de cum s'au aratatu asta data*).

Margineanulu.

Onoratei Redactiuni a „Telegrafului Romanu.“

Aradu, 18 Augustu 1877

Fiinduca in nrulu 64 alu „Teleg. Rom.“ sub titlu: „unu cuventu in cauza impropria“ iera-si s'a publicatu o scornitura asupr'a consistoriului din Aradu, dicendu-se: ca consistoriulu aru fi trasu la raspundere pre preotulu D. Vladu din Aliosiu pentru ceraspondinti'a publicata in Nr. 56 alu „Teleg. Rom.“ din a c. eu cá celu mai de aprópe de consistoriu me simtiescu datoriu a raspunde si la acea scornitura, — iera-si numai pentru orientarea on. publicu, rogându pre on. redactiune, sa publice si acestu respunsu alu meu, prin care dechiaru: ca asertiunea de susu despre tragerea preotulu D. Vladu din Aliosiu la raspundere, este o scornitura malițioasă, si trebue sa provocu pre scrietoriulu ei din Nr. 64 alu Telgrafului; deca sustiene ca a scrisu adeverulu — se arate cu date cându? prin cine? si in ce modu s'a trasu numitul preotu Vladu la raspundere? căci de nu va aretá, atunci remâne unu calumniatoriu.

Nici consistoriulu nici cei dela consistoriu nu-si facu de lucru cu asemenea nimicuri, nici de acea, căci nu punu nici unu pretiu pe atari ceraspondintie tendentioasă.

Se scie aici fórte bine cum si pentru ce se facu acele ceraspondintie; se scie si genes'a scrisorei bietului preotu D. Vladu din Aliosiu prefacuta in ceraspondintia, si deca on. redactiune a refusat publicarea genesei acelei epistóle, speramu se o cunósca on. publicu din alte organe.

Ce privesce cererea din ceraspondinti'a de susu, pentru deschiderea unei rubrici permanente in Telegrafu, in contr'a consistoriului de aici, conđu-si de dis'a S. S. „dreptulu de audiulu reu nu se va teme“ se potu deschide in Telegrafu atatea rubrici contr'a consistoriului de aici si a membriloru sei cáte i se ceru, numai amu dori mai multa dreptate dela Telegrafu cá pana acum'a, adeca: amu dori ca atunci se se dee locu si ceraspondintieloru séu respunsuriloru ce voru urmá si intru apararea consistoriului si a membriloru sei, cá on. publicu sa aiba ocaziune a se informá bine despre tóte, si asiá Telegrafulu se nu mai bucatarésca si se nu desnatureze respunsurile ce se scriu in favórea consistoriului, cum a facutu si cu respunsulu meu din 27. Iuliu, a. c. din care a lasatu afara momentele cele mai insemnate.**)

Vasiliiu Belesiu, ases. refer. biser.

*) Noi credemu ca bunulu esemplu n'aru fi lipsitu nici acum, deca erau prospecte de a se puté ajunge folóse mai pi-paite pentru poporu de cum este alegerea comitetului etc. etc., de cari ne raportéza dlu coresp. Omenii au inceputu, si pe la noi, a face mai mare economía cu tempulu si a nu'lu risipi numai pe toaste si laude reciproce si alte d'aldestea. Ide'a decentralisării, ne parodiata, contribuiá fórte multu la incuragiarea puteriloru intelegintiei spre mai multa activitate.

Red.

**) Redactiunea e de acordu cu dlu Belesiu, numai lu róga cá sa aiba bunatate a nu face introduceri lungi, in care se insira numai vorbe; mai departe dlu Belesiu, séu inspiratorulu densulu, sa nu atace diurnalulu si redactiunea si sa pretinda ai publicá insultele in fói'a propria. Mai multu tactu si mai multa bunacuvintia si inca ne putemu intelege.

Red.

Insciintiare.

La gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu precum si la scól'a romána normala de aici prelegerile pe an. 1877/8 se voru incepe in 5 Sept. si inscrierile in 1 Septemb. Parintii, cari voiescu a-si dá pruncii la aceste scóle, sa se presenteze pana in 5 Septemb. a. c. spre inscriere cu tóte documentele aducendu si didactrulu, carele pentru cei din comitatulu fostu alu Zarendulu face 2 fl. iera pentru cei din alte comitate 4 fl. v. a.

Bradu, 20 Aug. 1877.

Directiunea.

Continuarea contribuiriilor de bani

pentru ostasii románi râniti din Romania. (Colect'a XIII.)

1. Prin domn'a Elen'a Tieranu din Lipov'a.*)

Dn'a Elen'a Tieranu 5 fl. Iacobu Ratiu 5 fl. Georgiu Serbu 2 fl. Georgiu Cojocariu 2 fl. Dimitriu Cismasiu 1 fl. Pavelu Iancu 1 fl. Constantinu Popoviciu 1 fl. Mart'a Fogarasi 5 fl. Mari'a Barn'a 2 fl. Sof'a Popoviciu n. Micu 1 fl. Dimitriu Saviciu 20 cr. Nicolau Lungu 1 fl. Ecaterin'a Dobreanu 1 fl. Dimitriu Marcu 1 fl. Atanasi Popi 5 fl. Persid'a Popi 2 fl. Stefanu Draja 2 fl. Aurelianu Micu 1 fl.

Sum'a: 38 fl. 20 cr.

2. Prin P. O. D. protopresbiteru Ioanu Tieranu din Lipov'a.

DD.: Ioanu Tieranu prot. 5 fl., Georgiu Fogarasi 5 fl., Georgiu G. Iancoviciu 3 fl., Iuliu Missiciu 2 fl., Davidu P. Simonu 10 fl., Demetriu Pacatiannu 1 fl., P. Popoviciu 5 fl., Nicol. Sierbanu 5 fl., A. Hagyk 2 fl., D. Th. Wuja 2 fl., Georgiu Mateiu 2 fl., Sid'a Mateiu 2 fl., Livi'a Mateiu 1 fl., Gebrüder Antonviciu 5 fl., Spesanti'a 1 fl., Ioanu Ardeleanu 1 fl., Vichentie Tocaciu 20 cr., Vasile Munteanu 1 fl., Alesandru Mircu 1 fl., Dimitriu Isfanu 1 fl., Elisavet'a Russu 1 fl., George Munteanu 1 fl., Nicolae Munteanu 1 fl., Sidoni'a Barianu 50 cr., Aureliu Miclesiu 1 fl., Vasiliu Sechesianu 1 fl., Corneli'a Puticiu 20 cr., Traianu Puticiu 20 cr., Mart'a Bibere'a 1 fl., Gregoriu Marienescu 2 fl.

Sum'a 65 fl. 10 cr.

3. Prin dlu notariu comunalu Constantinu Popoviciu din Sadu.

DD.: Constantinu Popoviciu not. com. 10 fl., Ioanu Cimpoce'a primariu 5 fl., Tudoru Cimpoce'a econ. 3 fl., Ioanu Chirc'a econ. 3 fl., Achimu Ivanu econ. 3 fl., Savu Dregiciu econ. 3 fl., Stefanu Lotreanu econ. 3 fl., Ioanu Neagoe econ. 2 fl., Ioanu Micu de Clainu parochu 2 fl., Bucuru Popoviciu econ. 2 fl., Demetriu Popoviciu econ. 2 fl., Demetriu Heusiu econ. 2 fl., Ioanu Romanu sen. econ. 2 fl., Demetriu Barbu sen. econ. 2 fl., Ioanu Barbu sen. econ. 1 fl., Elia Siandru sen. econ. 1 fl., Nicolae Vestemianu econ. 1 fl., Nicolae Bunea econ. 1 fl., Nicolae Cimpoce'a econ. 1 fl., Savu Deacu econ. 1 fl.

Sum'a: 50 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XII publicata in nr. 63 alu „Tel. Rom.“ cu: 2634 lei 50 bani 1543 fl. 35 cr. Sum'a totala:

2634 lei 50 bani, 1696 fl. 65 cr.

(Va urmá.)

Sibiu 18/30 Augustu 1877.

Iudii'a Macellariu
colectanta.

*) Intre banii colectati, s'au aflatu 39 fl. 20 cr. va sa dja cu 1 fl. mai multu decâtu este colect'a, fara a se sci dela cine.

Colectanta.

Continuarea contribuiriilor de obiecte

pentru ostasii románi râniti din Romania.

Dn'a Aloisi'a Dobosiu n. Ungureanu din Nadabu 1 k. si 7 dg. scame.

Dn'a Ecaterin'a Tipeiu din S. Sebesiu: comprese 110, triangule 34, si scame fine 31 dg.

Nicolau Lazaru parocu in S. Sebesiu: fasii 8.

Isidoru Blag'a parochu in Lancremu, scame 260 dg.

(Va urmá.)

Sibiu, 18/30 Augustu 1877.

Iudii'a Macellariu,
colectanta.

Varietáti.

*) (Alegerea magistratului in comun'a Sibiu) s'a facutu sub presidiulu vice-comitelui A. Giebel. Din 190 alegatori si virilisti au luat parte 120.

De primariu alu cetátiei s'a alesu cu aclamatiune uniculu candidatu Gustavu Kapp.

Resultatulu celoru-lalte alegeri este urmatoriu: C. Henrich, directoru de politia cu 59 voturi (W. de Hochmeister a intrunitu 57 voturi). W. de Hochmeister si C. Schochterus, asesori, I. Sigerus, notariu supremu, A. Teutsch, primu comisariu de politia, A. Meister, vice-comisariu de politia, C. Ettinger vice-notariu I, W. Reisenberger, vice-notariu II. Dr. C. Conradt fiscalu, C. Herzberg, contabilu, F. Schuster, asessoru orfanalu, Dr. S. Mofert, medicu comunalu, W. Hufnagel chirurgu, I. Göbel veterinariu, F. Zimmermann archivariu, G. Bergleiter cassariu, C. Göbel controloru, O. Miess ingineriu, I. Binder forestieru, C. Schobesberger economu, C. Czekelius adjunctu, A. Neugeboren cassariu de dare, I. K. Simonis controtoaru de dare, A. König oficialu de dare. De ampoiati subalterni s'au alesu: I. Kessler, A. Adami, C. Platz, I. Knall, M. Sonntag, C. Engelleiter si P. Sahn.

Dupa cum vedemu confratii sasi s'au ingrigitu, cá populatiunea romána atátu de insemnata sa nu fia reprezentata prin sufletu de ampoiatiu románu.

*) (Dlu George Vuia), doctore in medicina si chirurgia, medicu secundariu la spitalulu centralu St. Rochus in Budapest'a, fu denumitu medicu locotenente super. in reserva la regim. c. r. de infanteria Nr. 64.

Burs'a de Viena.

Din 24 Augustu (5 Sept.) 1877.

Metalicele 5%	64 25
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67 05
Imprumut. de statu din 1860	112 —
Actiuni de banca	851 —
Actiuni de creditu	200 25
London	119 20
Oblig. de desdaunare Unguresci	75 75
„ „ „ Temisiorene	75 —
„ „ „ Ardelenesci	74 —
„ „ „ Croato-slavone	—
Argintu	104 50
Galbinu	5 68
Napoleonu d'auru (poli)	9 55
Valut'a noua imperiale germána	58 55

Nr. 2124. Plen.

Publicare de licitatiune.

Economatulu pentru 50 elevi, unu inspectoru si doi servitori, in seminariulu archidiecesanu gr. or. din Sibiu se va esarendá din partea consistoriului archidiecesanu pe 9¹/₂ luni, adeca dela 15/27 Septemb. a. c. pana la 30 Iuniu (12 Iuliu) 1878.

Doritorii de a primi asupra-le acestu economatu au a-si face ofertele in scrisu la consistoriulu archidiecesanu pana la 1/13 Septemb. a. c.

Conditiiunile mai de aprópe se potu aflá in cancelari'a archidiecesana.

Sibiu, 18/30 Augustu 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Nr. 127.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in protopresbiteratulu Cetátiei de piétra prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana in 18 Septemb. a. c.

Emolumentele imprenate cu aceste posturi suntu:

1. La scól'a confesionala din Vim'a mica cu salariu anualu 105 fl. v. a.

2. Selniti'a cu salariulu anualu de 60 fl. v. a.

3. Secatur'a cu salariulu de 60 fl. v. a. quartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá vreunulu din aceste posturi au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu „stat. org.“ pana la terminulu susu disu per C. Monostoru la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in Carpinisiu.

Carpinisiu, 16 Augustu 1877.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioanu Siovea m. p.

1—3

adm. ppresbit.

Nr. 193 prot.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu devenitu vacantu la scól'a gr. or. romána din comun'a Sohodolu in Branu, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu cu terminu pana la 25. Septemb. a. c.

Emolumentele suntu: 140 fl. v. a. pentru scól'a ordinaria si 10 fl. v. a. pentru scól'a de repetitia pe anu.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. Preaonoratulu domnu protopopu alu Brasiovului I. si administratoru alu tractulu protopresbiteralu alu Branului, Iosifu Baracu in Brasiovu, dovedindu ca au absolvatu celu putiennu 4 clase gimnasiale; cei ce sciu si cantarile bisericesci voru fi preferiti.

Sohodolu 12 Augustu, 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu dlu protopresbiteru.

Leontinu Puscariu m. p.

1—3

Parochu si presiedinte.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci la scól'a confesionala gr. res. din Vingardu ppresbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu pana in 25 Sept. 1877 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu de 200 fl. v. a.

2. Cortelu cu o pivnitia in edificulu scólei, si

3. Lemne pentru incalditu 2°.

Doritorii de a imbracá acestu postu au de a-si inaintá la scaunulu protp. gr. res. in Sebesiu cererile instruite cu urmatórele documente: testimonii despre absolvarea gimnasiului de josu, a cursulu pedagogico-teologicu, despre cunósccerea cantariloru bisericesci si de calificatiune pana la susu pusulu terminu.

Vingardu, 15 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu ppbiterulu.

2—3

Nr. 203.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a Verdu, ppresbiteratulu Noerichiuului-Cincu mare devenita in vacantia, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pana la 12 Septemb. a. c. cu emolumentele in bani 80 fl. v. a. din fondurile bisericeii si alu scólei, si dela 80 familii cáte unu prándiu si cáte un'a cina de bucate, quartiru si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au a-si asterne petitiunile pana la terminulu indicatu, la subscrisulu instruite la intielesulu stat. org.

Noerichiu, 12 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru m. p.

3—3

adm. pprescu.